

N:o 160.

Af herr **J. Johnsson** i Bollnäs, *angående reserverande för riksbankens egen räkning af dess vinst år 1895.*

Sedan Riksdagen under en längre tid och under ständiga meningskiljaktigheter emellan dess olika stånd och kamrar användt riksbankens vinst till det yttersta till underlättande af skattebördorna och fyllande af statsverkets behof, visade sig ändtligen i Kongl. Maj:ts proposition till 1872 års Riksdag, att statsverkets tillgångar fullständigt förmådde betäcka dess utgifter, så att Kongl. Maj:t för bankovinsten icke hade annan användning än dess reserverande till framtida behof. Under sådana förhållanden framträdde med ökad styrka anspråket på bankovinstens användande, åtminstone delvis för riksbankens egna ändamål. Fullmäktige framhöllo nödvändigheten af att bankens grundfond förstärktes helst genom inköp af utländska, vid behof lätt afsättliga statspapper, med anledning hvaraf bankoutskottet vid nämnde års riksdag hemställde, att 1871 års vinst måste för banken reserveras för att användas till inköp af lätt realisabla utländska statspapper, hvilket förslag ock blef af begge kamrarne bifallet.

Under de följande åren vann den mening stadga, att en del af bankovinsten borde reserveras till förstärkande af bankens fonder och återstoden öfverlemnas till statsverket, med undantag af åren 1885 och 1887, då riksbanken behöll hela sin vinst, men under de senare åren har dock ett motsatt förhållande egt rum, i det att vinsten för 1892, 1893 och 1894 till största delen öfverförts till statsverket, hvarjemte Kongl. Maj:t jemväl föreslagit, att af 1895 års vinst 2,700,000 kronor skall till statsverket öfverlemnas.

Att bankofullmäktige icke ha haft något att anmärka mot att bankovinsten för de senare åren till största delen öfverförts till stats-

verket, lärer ej kunna tillmätas allt för stor betydelse, då deras yttrande — oafsedt att frågan om bankens ombildning i syfte att i vidsträcktare grad än för närvarande öfvertaga sedelutgifningen inom landet ej berörts samt, villkorligt anmärkt, att afdelningskontor för riksbanken icke borde i för stor utsträckning inrättas — strider emot de grundsatser, som af fullmäktige 1872 uttalades, nemligen om nödvändigheten af att öka bankens fonder, och då de ändrade bestämmelser angående riksbankens organisation, som äro förestående, samt bankens egen lånerörelse, som synes komma att antaga allt större utsträckning, otvifvelaktigt komma att ställa stora kraf på riksbanken för denna uppgift, äfven om de måttligaste anspråk, som i detta afseende ställas på riksbanken, skola kunna tillfredsställas; och då slutligen statskassans närvarande lyckliga ställning icke i något afseende lärer fordra en försträckning af bankovinsten, så vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen må besluta, att 1895 års vinst må för riksbankens egna ändamål reserveras.

Stockholm den 26 januari 1896.

J. Johnson.

Häruti instämmer:

J. Bromée.
